

DÉLVIDEK

Z O M B O R, 1943. február 16.
Csihás Benő u. 3. III. évfolyam, 37. szám.

Főszerkesztő:
Illés Sándor

Előfizetés egy óra 3.20, negyedévre 9.20 P.
Levél cím: Zombor, p. f. 54. Tel. 207. Csekk. 74.050

A Donec medencében súlyos ember- és anyagveszteséget szenvedett a Szovjet

Charkov külső kerületében 20 bolsevista páncélos semmisült meg – Sehol sem vezettek sikerre az ellenség nagy tömegtámadásai – Berlini illetékes helyen lehetségesnek tartják, hogy az általános tervek keretében újabb elszakadási hadműveletekre kerül sor

Északafrikában visszavetették az angolszászokat

Sok foglyot ejtettek és 93 páncélost semmisítettek meg vagy zsákmányoltak a tengely csapatok – A nemzeti Kína elég erős a hadviselésre

A harcterek eseményeiről keddi hadijelentésében közli a

vezéri főhadiszállás

hogy a keleti arcvonalon a hétfői napon is tovább tartottak a súlyos elhárító harcok. Az ellenség páncélos és gyalogsági kötelékek tömeges bevetésével folytatta a német állások áttörésére irányuló támadásait.

A kubáni hídfő szakaszán csak helyijelentőségű harcok folytak.

A Donec-medencében az ellenség sikertelen áttörési kísérletei során nagy páncélos- és embervesztéseket szenvedett.

Charkov térségében nagy számbeli fölényben lévő erővel támadja az ellenség a szilárdan védekező német állásokat. A város külső kerületébe betört ellenséges csapatokkal vívott harcokban 20 szovjet páncélos semmisült meg.

Kurszktól északra visszaverték a németek az ellenség támadásait, a helyi betörési helyeket pedig elrejtették.

Az Ilmen tótól délkeletre sok páncélos és erős tüzéségi tűz támogatásával megindult támadásait az ellenség. Itt, valamint a Volchov szakaszán és a Ladoga tó arcvonalán részben kemény közelharcban visszaverték a németek az ellenség valamennyi támadását és 93 szovjet páncélost megsemmisítettek. A hétfői napon a keleti arcvonalon 157 páncélost vesztek a bolsevisták.

Tunéziában

a német és olasz csapatok a légi-erők eredményes támogatásával meg támadták és nyugati irányban hegyvidékre visszavetették az ellenséget. Az ellenség sok foglyot, fegyvert és hadianyagot veszített. A tengely csapatai 23 löveget és 97 páncélost zsákmányoltak vagy semmisítettek meg. Német vadászok 20 légi győzelmet arattak Északafrika felett.

A Csatorna partvidéke elleni támadás során 5 repülőgépet veszített az ellenség.

Német illetékes katonai helyen nagy súlyt helyeznek annak meg-

állapítására, hogy a Donec-medencében végrehajtott német arcvonalrövidítés és az új állások elfoglalása a német erők fokozottabb összehívását és az állások megszilárdítását eredményezte. A helyet, ahol ezek az új állások vannak, természetesen nem közlik, annyit azonban elárulnak, hogy a visszavonulást meglehetősen messzenyúló térségben hajtották végre. Lehetségesnek tartják illetékes berlini körökben azt is, hogy az általános német hadászati tervek keretében újabb elszakadási hadműveletekre kerül sor, ha ez kedvező erőösszpontosítást tesz lehetővé.

Az utóbbi időben elterjedt olyan hírekkel kapcsolatban, mintha a

Szovjet

és szövetségesei között ellentétek volnának a bolsevisták Európa elleni tervei miatt, a következőket írja a Magyar Katonaujság:

A szovjet hadsereg harctéri sikerei nyomán az angolszász sajtó és közvélemény, de a semleges sajtó és suttogó propaganda is Európa bolsevizálásának veszélyével olyan formában kezd foglalkozni, mintha Anglia a gódná a szovjet sikerek miatt. Ezek a jólétesült sajtó- és egyéb hangok még azt sem átalják állítani, hogy az angolszász támadás Északafrikában vagy inváziós kísérlet Európá valamely pontján azért késik, hogy ezáltal lehetőséget adjanak az angolszászok Németországnak, hogy a Szovjettel szemben valamennyire megszilárdítsa helyzetét. Egyszóval az angolszászok a Szovjet rovására kimélnék Németországot. Háboru idején sokszor csodálkozva tapasztalhatja az ember, hogy a legvadabb rémmeséknek is milyen nagy hívőtábora akad és hogy egyébként komolynak gondolt emberek legegyszerűbb propagandahíreket is mennyire meggyőzőve fogadják be. Csak ez a jelenség magyarázza azt is, hogy a közvéleménybe a fenti átlátszó angol, vagy szovjet propagandafogás milyen sikert könyvelhetett el az európai közvélemény nyelv szemben. Voltak és még talán ma is vannak, akik hajlandók voltak elhinni azt, hogy Anglia, amikor éle-

téért küzd, hajlandó lenne féltelmes ellenfelének lehetőséget adni a magához térésre és a győzelem elérésének finomságait válogatná ki, ahelyett, hogy megelégedne azzal, ha egyáltalában győzhet. Ez a propaganda fogás tulajdonképpen azt a célt szolgálja, hogy a világgal elhitesse az angol győzelem immár visszavonhatatlanul biztos voltát és azt, hogy Anglia Európa érdekében a háborúnak a szükségénél tovább való viselésére és ezáltal természetesen tetemes áldozatokra is vállalkozik. Valószínűleg nem szükséges ahhoz hoz szü idő, hogy a most megbódult közvélemény ismét rájőjjön arra, milyen misztifikációnak vált újra áldozatává és hogy Angliának mennyire nincs módjában nagylelkűsködni, hiszen nem a győzelmet, de a saját fenntartását sem bírja ki-harcolni. A tavasz, amelyben a természet megújul és mint az ifjúságnak a szimbóluma a háboru folyamán eddig is mindig a tengely ifju népeinek szövetségese volt, újra lehetővé fogja tenni, hogy a téli viszonylagos sikertelenséget a tengely népei számára új erőkiejtés és új, talán minden eddiginél átütőbb siker váltsa fel. A propaganda szólamai ekkor meg fognak változni és a világ közvéleménye talán akkor mosolyogni fog saját hiszékenységén, de az ellenséges propaganda éppen azért kockázatot meg ilyen állításokat, mint amilyenek a szovjet-angol viszonyról mostanában keringenek, hogy ezáltal a tengely népei-

nek ellenálló erejét közvetett uton kikezdve, legalább is gyöngítse a tavaszi visszavágás erejét. Azzal, hogy állításai a jövőben nem fognak beigazolást nyerni, mint ahogy eddig is céltzatossá és meg nem felelőnek bizonyult az idők folyamán az angol propaganda jóslatainak legnagyobb része (a szovjet propagandáról nem is beszélve), éppen úgy nem fognak a propaganda irányítói törődni a jövőben sem, mint eddig. A hiszékeny közönség pedig későn fogja észrevenni, hogy nagyszabású, de hamis reklámmal olyan áru vásárlásába ugratták bele, amelynek értéke nincsen, de amelyre szüksége sem volt.

Vangcsingvei

a nemzeti Kína elnöke beszédet mondott a haditanácson és megállapította, hogy a nemzeti Kína elég erős ahhoz, hogy hadat viseljen és erősít még inkább fokozza az a körülmény, hogy a kínai nép akarja a háborút. Emlékeztetett Tozso japán miniszter elnök azon kijelentésére, hogy a győzelmet az összes érdekelt keletázsiai hatalmak összefogása biztosíthatja.

Gandhi éhségstrejkja úgy látszik a legteljesebb mértékben aggasztja az angolokat. Bangkoki jelentés szerint az indiai központi tanács indítványozta, hogy Gandhit bocsássák szabadon, mert ha meghalna a börtönben, ez az indiai helyzet jelentős rosszabbodására vezetne és új tápot adna a hindu mozgalomnak.

Német nehéz üteg az Ilmen tónál

Ara 12 fillér

A doneci iparvidéken és Charkovnál tömegtámadásokkal kísérletezik a Szovjet

Nem csökken a nagy télcsata hevesége - A német taktika odairányul, hogy a lehető legkevesebb emberrel tartóztassa fel az ellenséget az olvadásig és a bolsevisták kimerüléséig

Berlin, február 16.

A Német Távirati Iroda közli a hadijelentés kiegészítéseként, hogy a keleti arcvonalon változatlan heveséggel folyik a téli csata. Az arcvonal német részről történt megrövidítése jelentős erőfölényt jelent a németeknek és hozzájárult a védelem megszilárdulásához. A német védekezés módszerei lehetővé teszik, hogy a lehető legkevesebb emberrel tartóztassák fel az ellenséget és várják ki az olvadást és az ellenség kimerülését, anélkül, hogy más arcvonalokról egyetlen katonát is el kellene vonni az ott készenlétben tartott csapatok közül.

Az ellenség ismét nagyobb erővel támadott Novoroszijszk és a kubáni hídfő szakaszán, a támadást visszaverték.

A Don torkolat vidékén és a Donec alsó folyásánál az ellenség a jelek szerint támadási súlypontokat akar kialakítani és itt nagy erőket vont össze. Azok a német erők, amelyek elhagyták a kiürített Vorosilovgrádot, nagyobb

ellenséges köteléket zártak körül. A körülzárt ellenség megsemmisítése folyamatban van. A Donec iparvidéken változatlan heveséggel folyik a küzdelem. Charkovnál az ellenség friss tartalékokkal óriási tömegtámadásokat indított. Az átmeneti betörési helyeket elrekesztették a németek és erőteljes ellentámadással válaszoltak az ellenség támadására.

Novoroszijszknál 300 szovjet katonára megadta magát

Berlin, február 16.

Az Interinf. jelentése szerint az ellenségnek nem sikerült hátráltatni Rosztov és Vorosilovgrád kiürítését, bár igyekezett zavarni ezeket a tervszerű mozdulatokat. Az így végrehajtott arcvonal megrövidítés a német állások sürítésére és megszilárdítására vezetett.

A Don torkolatvidékén támadó ellenséges erők közül egy gyalogezredet teljesen megsemmisítettek a németek. Különösen jó elhárító eredményeket értek el a német csapatok Novoroszijszknál, ahol a légierők támogatásával végrehajtott hadműveletek annyira megtörték a különben is ellátási zavarokkal küzdő ellensé-

ges csapatok harcckészségét, hogy 300 bolsevista katonára megadta magát.

A német légierők erős tevékenységet fejtettek ki az egész keleti arcvonal felett. Krasznodár pályaudvarát szétrombolták és mindenütt nagy eredménnyel támadták az ellenség utánpótlását. A Vorosilovgrád vidékén körülzárt ellenséges csapatok felmorzsolása gyors ütemben folyik. Eddig 9 páncélos harckocsit, 7 páncéltörő ágyút és nagymennyiségű hadianyagot pusztítottak el vagy zsákmányoltak a németek.

A doni iparvidéken súlyos harcok folynak. Az ellenség új erőket vetett harcba.

Szovjet lovasalakulatok semmisültek meg Szlavjanszk és Charkov vidékén

Szlavjanszk és Charkov vidékén a németek sok előretolt ellenséges lovasalakulatot kerítettek be és semmisítettek meg, vagy kényszerítették menekülésre. A menekülő ellenséget előretolt német állások fegyvereinek összpontosított tüze várta.

Charkovtól keletre és északra az ellenség, bár az előző napokon példátlan veszteségeket szenvedett, ujonnan odaszállított friss tartalékok bevetésével újabb tömegtámadásokat intézett. A németek itt eredményes ellentámadásokat vezettek.

A Ladoga tótól délre és délkeletre az ellenség támadásainak hevesége csökkent, bár nagy számu páncélos harckocsit dobott harcba. Ezek a táma-

dások összeomlottak a német állások zárótüzében.

A német légierők és messzehordó ütegek az egész arcvonalon szétverték az ellenség kezeslői állásait. Nagy eredménnyel támadták a légierők a menetelő ellenséges csapatokat és utánpótlási alakulatokat. Hét harckocsit és nagyszámu löszert és üzemanyagot szállító különleges járművet elpusztítottak. A Ladoga tó jegén egy ellenséges utánpótlási oszlopot olyan erővel támadták a német légierők, hogy annak csak egy kis töredéke tudott elmenekülni.

Orel vidékén csak összefüggéstelen támadásokkal kísérletezett az ellenség. Itt is hét szovjet páncélos semmisült meg.

Eszakafrikában visszaverték Montgomery csapatainak támadását

Berlin, február 16.

Az Interinf. jelenti az északafrikai arcvonalról, hogy a tengelycsapatok Ben Pardana vi-

dékén visszaverték a nyolcadik brit hadsereg támadását.

Tuniszban csak felderítő tevékenység folyt.

Berlin meglepődéssel vette tudomásul Rytii újválasztását

Helsinki, február 16.

Finnország hétón délután választotta meg köztársasági elnökét. A Szovjet légierő megakartta zavarni az elnökválasztást és támadással kísérletezett. Az elnökválasztás részben a légierő alatt folyt le. Délután három órakor űt össze a választó testület. Rangel miniszterelnök felolvasta a választásra vonatkozó törvényeket, majd megkezdődött a választás. Már az első menetben a szavazatok óriási többségét Rytii eddigi elnökre adták le az electorok, mire Rytit megválasztottának nyilvánították. Az el-

nökválasztás javában folyt, amikor a szirénák jeleztek a légiveszély elmúlását.

Berlin, február 16.

A Német Távirati Iroda jelenti, hogy illetékes német helyen meglepődéssel vették tudomásul, hogy Finnország újra Rytii eddigi elnököt választotta köztársasági elnökévé. Ebből Berlin annak bizonyosságát látja, hogy a finn nemzet eddigi politikáját követi és továbbra is az eddigi elszántsággal védelmezi szabadságát és függetlenségét.

TURUL FILMSZÍNHÁZ
TELEFON: 328

KATYI

Csütörtök-Kedd
A lekedvesebb és legkedveltebb magyar színésznők

TOLNAI KLÁRI
kötő partnerei:
BILICSI TIVADAR,
MALY GERŐ, KISS
MANYI.

HŐSI HALÁLT HALT WOLFGANG FISCHER ALTÁBORNAGY

Berlin, február 16.

A Német Távirati Iroda jelenti, hogy Wolfgang Fischer altábornagy, akit tölgyfalombbal tüntettek ki, február 1-én az északafrikai arcvonalon, ahol egy páncélos alakulat parancsnoka volt, az első harcban hősi halált halt. Az altábornagy kimagasló teljesítményeivel öröközte meg nevét. Tebourbanál nagy győzelmet vívott ki az angolok felett és megakadályozta az ellenséget terveinek végrehajtásában. Katonáinak mintaképe volt a kötelességteljesítésben.

TOVÁBB ROSSZABBODIK GANDHI ÁLLAPOTA

Amszterdam, február 16.

(Német Távirati Iroda) Gandhi állapota továbbra is rosszabbodik. Az ősz hindu népezer a tegnapi napot nyugtalanul töltötte.

UJ FŐPARANCSNOK AZ ÉSZAKAFRIKAI ANGOLSZÁSZ LÉGIERŐK ELÉN

Amszterdam, február 16.

(Német Távirati Iroda) Az angol hírszolgálat jelentése szerint az északafrikai angolszász légierők főparancsnokává Cuningham angol tábornokot nevezték ki, aki azonban alá van rendelve Spaatz amerikai tábornagnak.

Catroux francia tábornok Kairóból Beirutba érkezett.

GAZDASÁGI ÉRTEKEZLETRE ULNEK ÖSSZE AZ ÉSZAKI ÁLLAMOK

Helsinki, február 16.

Európa északi államai február 18-án értekezletre ünek össze Stockholmban, hogy megvitassák a háboru utáni gazdasági kérdéseket. Az értekezleten Finnország is résztvesz.

HULL NEM NYILATKOZIK TIMOSENKO AMERIKAI UTJÁRÓL

Amszterdam, február 16.

Hull külügyi államtitkár a sajtóértekezleten nem adott választ arra a kérdésre, hogy Timosenko szovjet tábornagy utban van-e Washington felé.

AMERIKA BENZIN-GONDJAI

Amszterdam, február 16.

A Német Távirati Iroda angolszász lapismerőjében idézi az egyik amerikai szaklap cikkét, amely Amerika petroleum ellátásának kérdésével foglalkozik. Megállapítja a lap, hogy eddig csak kisebb nehézségek voltak az ellátás terén, most azonban már hozzá kell nyulni a felhalmozott készletekhez és az a veszély fenyeget, hogy a benzintermelés nem elégíti ki a gépesített háboru szükségletet, viszont új olajmezők feltárása nagy nehézségekbe ütközik.

KORLÁTOZZÁK A KONZERVFOGYASZTÁST AMERIKÁBAN

Buenos Aires, február 16.

A Stefani hírszolgálati iroda közlése szerint Amerikában korlátozták a dobozos konzervek fogyasztását, ami érzékenyen érinti az amerikaiakat.

Orömet okoz harctéren küzdő honvédeknek, ismerősöknek, ha rendszeresen küldi nekik a „Délvidéket”.

Nagyszabású újabb japán hadműveletek Kinában

Tokió, február 16.
A japán expedíciós hadsereg főhadiszállása közli, hogy a japán csapatok újabb nagyszabású hadműveletekbe kezdtek Csungking-Kina

ellen. A hadműveletek a Jengce vidékén, a Sanszi tartományban, Nangcsang és Kiangcsu vidékén folynak és eredményesek.

Sztalin és Churchill, mint a horvátországi partizán kormány disztagjai

Zágráb, február 16.
Kovacsics horvát propagandaügyi államtitkár rádióbeszédben foglalkozott a partizánok ellen folyó harcokkal és megállapította, hogy az ami most történik, a bandák végső vonaglása. Rámutatott arra, hogy a felkelők bihácsi kormánya tulajdonképpen szerbiai szerbekből állott

és csak egy-két megtévesztett horvát volt a „miniszterek” között. Egyébként a bihácsi kormány Sztalint és Churchillt disztagokká választotta.

Befejezésül azt mondotta az államtitkár, hogy a horvát területeken még működő bandák már csak jelentéktelen erőt képviselnek.

Az olasz sajtó a magyar csapatok hősi küzdelméről

Róma, február 16.
A Messagero c. olasz lap hosszabb cikkben méltatja a magyar csapatok harcait és megállapítja, hogy a keleti arcvonalon küzdő honvédcsoportok nagy vitézséggel küzdenek. Részlete-

sen ismerteti az olasz lap annak a honvédköteléknek harcait is, amely Jány vezérezredes közvetlen irányításával áttörte azt az ellenséges gyűrűt, amellyel német ruhába öltözött szovjet katonák akarták körülkeríteni.

Franciaország bevezeti az általános munkakötelezettséget

Vichy, február 16.
A hétfőn megtartott francia minisztertanácsról most adták ki a hivatalos közleményt, amely szerint a minisztertanács elhatározta az általános munkakötelezettség bevezetését. Törvény-

javaslatot fogadtak el a munkakötelezettségnek a 20—22-es évfolyamokra való kiterjesztéséről. A munkakötelezettség ideje két év, a katonai szolgálat azonban beszámítható.

Pénteken ülést tart a két ház külügyi bizottsága

A MTI jelenti, hogy a képviselőház és a felsőház külügyi bizottsága pénteken ülést tart. Délelőtt 11 órakor a képviselőház, délután 5 órakor pedig a

felső ház külügyi bizottsága tartja meg ülését, amelynek tárgya: tájékoztatás a külpolitikai helyzetéről.

Már is több mint nyolc millió pengő gyűlt össze a honvédcsaládoknak

Budapestről jelentik: A Főméltóságú Asszony kezdeményezésére lefolyt háromhetes országos gyűlés vég eredménye még nem ismeretes, miután a vidéki gyűjtőbizottságok még nem számoltak el és nap-nap után érkeznek az újabb összegek, annyi azonban már is megállapítható, hogy a magyar köz

vélemény példaadó áldozatkészségről tett tanúbizonyságot és megértette a Főméltóságú Asszonynak a honvédcsaládok érdekében indított akcióját. Az eddigiek szerint már is több mint 8 millió pengő gyűlt össze a honvédcsaládoknak, ez az összeg azoaban korántsem a vég összeg még.

Szerdán befejeződik a szabadságos katonák visszaszállítása a hadműveleti területre

A 200-zal kezdődő tábori postaszámu alakulattól szabadságon lévő honvédeknek közül február 17-én jelentkezzenek a lavocsnai rendészeti és katonagondozó állomáson azok, akiknek szabadságos igazolványuk szerint február 2-án és a követ-

köző napokon kellett volna jelentkezniük. Ezzel a szabadságon lévő honvédeknek visszatérése a hadműveleti területre befejeződik, tehát mindenki jelentkeznie, akiknek el kell utaznia. A téli felszerelést mindenki vigye magával.

A szegedi tábla ítélete az újvidéki EDA bűnperben

Szegedről jelentik: A Tábla kedden hozott ítéletet a nagy port felvert EDA bűnperben. Mint ismeretes, az újvidéki Első Délvidéki Áruforgalmi Szövetkezet (EDA) igazgatósági és felügyelőbizottsági tagjai ellen árdragítás címén eljárás indult.

Az újvidéki törvényszék 166 napig tartó tárgyalás

után hirdetett ítéletet az ügyben. Az egyik vádlottat, Raits Istvánt felmentette a bíróság. Nagy Győzöt, Cervez Bélát, Kara Frigyes igazgatósági tagokat 10—10 havi börtönbüntetésre ítélték, míg Gausz Győzöt és Szőke Kálmánt 18—18 hónapi börtönbüntetésre ítélte az Újvidéki törvényszék.

A tárgyalás során számos szakértőt hallgattak meg. Az első szakértő szerint az EDA szövetkezet két és fél millió pengős forgalmat bonyolított le rövid három hónap alatt. A szakértő szerint hatezer pengős árdragítást követett el az EDA a másik szakértő mindössze 46 pengős árdragítást állapított meg. Egy harmadik szakértő szerint az EDA egyáltalán nem követett el árdragítást.

A Tábla kedden Gausz és Szőke kiyételével a bűnper vádlottjait felmentette. Gausz Győzöt és Szőke Kálmánt 10—10 havi börtönbüntetésre és 30—30 ezer pengő pénzbüntetésre ítélte.

Másfél millió elveszett lengyelt keresnek

(TP) A Neue Züricher Zeitung egy szenzációs levelet hoz nyilvánosságra, amely a szovjet által elhurcolt másfél millió lengyel sorsát veti fel. A levél olyan helyről származik, amely a legpontosabban van tájékozódva Sikorszky lengyel emigráns miniszterelnök és a szovjet kormány közti tárgyalásokról. A levél abból a már ismert tényből indul ki, hogy a szovjet a keletlengyel területekre való bevonulása után 1,8 millió lengyelt, elsősorban intellektuális foglalkozásukat, polgárokat, kézműveseket, alkalmazottakat és tisztviselőket hurcolt el. Ezeket a szerencsétleneket részben, az európai Oroszország északi területeire, részben Szibériába és Turkesztánba hurcolták. Amikor a szovjetunió mint szövetséges társ belépet a »demokráciák« táborába és ezzel a lengyel emigráns kormány szövetségesévé is vált, Sikorszky tábornok Moszkvába utazott, ahol a szovjet kormány hajlandónak mutatkozott szerződést kötni vele az elhurcolt lengyelek megszabadítására vonatkozólag. Egy lengyel-szovjet bizottságot hívtak meg azzal a feladattal, hogy nyomozást indítsanak a deportáltak után. »1942 végéig ez a bizottság minden erőmegfeszítés ellenére csupán 320.000 deportáltnak a sorsát tudta megállapítani«, — mondja a svájci lapban közölt levél. Ezek közül 60.000 lengyelt fegyverfogásra alkalmasnak találtak és ezeket fegyverbe is hívták, a többiek elhagyhatták a szovjetuniót és Amerikába mehettek. »Ami a többi deportáltat illeti, akiknek száma 1,48 millióra becsülhető, a vegyes bizottság semmi nyomukat nem találta, hogy hol tartózkodhatnak. A londoni lengyel emigráns kormány ismételt kérdésére a szovjet kormány állandóan azzal válaszolt, hogy nincs tudomása az általa deportáltak sorsáról és tartózkodási helyükről.«

A svájci lap szerkesztőségéhez intézett levél azután megállapítja, hogy ennek a csaknem másfél milliónyi embertömegnek sorsa állandóan akadály a lengyel emigráns kormány és a szovjet kormány közti valódi közeledésnek. »Lengyel körökben attól tartanak, hogy a deportáltak legnagyobb részét éhség, hideg, járványok és mindenfajta nélkülözés pusztította el. Mégis kitartanak azon az állásponton, hogy e szerencsétlenek sorsát legalább pontos kutatással tisztázni kell. Sikorszky tábornok tehát moszkvai látogatása alkalmával érthetővé teszi a szovjet kormány előtt, hogy a lengyel-orsz viszony bármilyen tartós rendezésének és a tényleges közeledésnek előfeltétele a még élő deportáltak felkutatása és azok szabadonbocsátása.«

Ebben a megnyilvánulásban a lengyel emigráns kormánynak a világ közvéleményéhez való folyamodásáról van szó, mert úgy látszik, hogy ilyen lépés útján a szovjet nagyobb előzékenységét remélik kicsikarni. A lengyel emigráns körök azonban illúzióban ringatják magukat, nemcsak azért, mint hogy a hatalom moszkvai birtokosai nem igen szoktak a világ közvéleményével törődni, hanem főleg azért, mert legjobb akaratukkal sem tudják a halotakat életre keltetni. A dicsőítő züggemények, amiket bizonyos angolszász politikusok és közigazgatók elzengenek a szovjetunióknak, mint az emberiségnek, kulturának és szabadságnak előharcosára, a svájci lap leleplezései következtében különös mel lékzöngét kapnak.

VASUT

Dicskedik a tengerentúlról jött magyar! — Arrafelé olyan gyorsan járnak a vonatok, hogy egyszer nyakon akartam ütni egy gombó állomásfőnököt, de az útás a másik állomásfőnök képen csattant.

Sóhajtván mondja erre egy tanyai:

— A mi vicinálisunk meg olyan lassu, hogy a múltkor egy öngyilkos a sinre feküdt és éhen halt.

Kigyófarm egy berlini pincében

**17 gramm kigyóméreg a mellényzsebben
Hogyan szedik el a viperától a mérget
Szérumexpedíció a Balkánon**

Berlinből jelentik: Kétségtelen, hogy Berlin egyike a legállatkedvelőbb metropolisoknak. Tudtuk, hogy akad a városban jónéhány majom, mosómedve, sün, teknősbéka meg a jó Isten tudja hányféle más egyéb egzotikus, szelid és kevésbé szelid „háziállat”, nem is beszélve a tarkábbnál tarkább madarak és halak seregeiről. Arról azonban, hogy lenne valaki, aki a város kellős közepén, az egyik bérház pincéjében mérgekigyó-farmot tartana, mind a mai napig nem tudtunk. Ez egészen új, ezt meg kell nézni!

Igy történt, hogy aztán egy szép napon, minden előzetes bejelentés nélkül bekopogtatunk Kurt Müller urhoz, a szóbanforgó kigyófarm tulajdonosához. Berlin egyik északi negyedében, a forgalmas Leopoldplatz tőszomszéd ságában találtunk rá erre az érdekes urra. Első pillanatban kissé idegenkedve fogadott, később azonban, amikor tudomásul vette, hogy szó sincs holmi konkurenciáról, nagyon is közlékeny lett és kész örömmel, sőt mondhatnánk némi büszkeséggel állott rendelkezésünkre.

Ha valaki azt hiszi, hogy Müller ur pincéje valami sötét, fekete odú, ahol ezek a veszedelmes hüllők szabadon tanyáznak, az alaposan téved. Pince helyett, pompásan megvilágított, korszerűen berendezett terráriumot találtunk, amely egészen olyan, mint a híres berlini Zoo akváriumának kigyó-osztálya. Negyvenötven, mesterséges nappal fűtött, egyben megvilágított üvegszekrény sorakozik itt egymás mellett. A szekrényekben pedig a kigyók, amelyek legnagyobb részét Müller ur maga fogta. Keresztviperák a Berlin melletti Spandau vidékéről és homoki viperák a Balkánról. A legkülönbözőbb viperafajok mellett, az egyik üvegszekrényben hatalmas méretű amerikai mokassin-kigyó „sütkérezik”. Üvegcsékkel és ampullákkal teli faliszekrény és egy hatalmas halálfej-es tábla „vigyázat, mérget” felirattal az egyedüli, amiről nyomban látni, hogy kigyóméreg-spectalistánál vagyunk.

„Akarja látni, hogyan veszik el a kigyók mérget?” — kérdi Müller ur Mosolyogva.

Nem is vár a feleletre. Felkap valami piszkavas szerű kampós szerszámot, villámgyorsan kinyitja az egyik szekrényt és mire észbe kapnánk, már hoz is egy homoki viperát, mely láthatólag idegesen csapkod a farkával és veszedelmesen inog a kampón. Müller ur azonban ügyelnie az egyensúlyzás mesterségéhez is ért. Nem történik semmi baj. Ledobja a hüllőt az üveglappal fedett asztalra, aztán ügyes mozdulattal „tarkón” ragadja ökelmét. Önkéntelenül is megorzad az ember ennek láttára. Müller ur azonban nem zavartatja magát. Kis üvegtányért tart a kigyó szája elé. És a ravasz hüllő beleesik a csapdába: dühösen harap a tányérba és a drága mérget egy icike-picike cseppje máris ott csillog a tányéron!

„Ugye milyen egyszerű az egész?” — vélekedik Müller ur nevetve. Hát bizony nem mondhatnám. Engem a szó szoros értelmében felzavart a látvány, ahogyan ez a veszedelmes hüllő testével jobbra-balra csapkodott. Minden pillanatban el voltam készülve rá, hogy kicsuszik Müller ur két ujjá közül.

Kérdésemre, hogy minden elővigyázatossága ellenére is nem marta-e már meg egyik-másik „védence”, Müller ur a világ legtermészetesebb hangján, mint hogyha mondjuk éppen a fogorvosról beszélne, közli, hogy éppen hat hete esett ez meg vele nyolcadszor.

„Egy gyors oltással — mert gondolhatja, hogy szérum mindig van nálam — hamarosan tul voltam a veszedelmen. A balkáni vadonban komolyabb eseteim is voltak már. Hála Istennek mindig nyomban tudtam magamon segíteni.” „És mondja — kérdem Müller urtól — hogyan jutott arra a gondolatra, hogy egy ilyen nem mindennapi foglalkozásra szánja magát?”

„Hosszu éveken át az egyik legnagyobb berlini állatkereskedésnek voltam a bevásárlója. Nagy utakat tettem, a Balkánra valószínű expedíciót vezettem. Megszerettem ezt a mesterséget. Közben tudományos munkásságot is vé-

geztem. Három újfajta állatot, köztük egy addig ismeretlen vízi-békát, a „Rana ridibunda”-t én fedeztem fel. Zoológus-asszisztens lettem. Egy szép napon aztán úgy határoztam, hogy önállóan magamat és kigyóméreg-specialista leszek.”

„És mennyi mérget termel, sőt ha nem tartaná túlságosan indiszkrétnek ezt a kérdést, ugy azt is szeretném tudni, hogy jól fizetik-e a kigyómérget?”

„Nagyon szívesen adok felvilágosítást — mondja Müller ur, a kereskedő — annyival is inkább, mert tudom, hogy nem árulok el ezzel üzleti titkot, hiszen a mérget árát az árbitros állapította meg. Én voltam egyébként az első, aki a kigyóméreg árának hatósági megállapítását kértem. Elég fejtörést is okoztam ezzel szegény árbitrosnak. Egy gramm mérget ára ma 400 márka. 40—50 kigyóból átlag egy grammot termel ki havonta. Most sajnos igen alacsony az állományom. A háborús viszonyok következtében igen nagy nehézségekkel jár az újabb anyag beszerzése.”

„Körülbelül hány kigyót „fejt” már meg életében?”

Tettek számokban

A német felemelkedés az utolsó tíz év alatt

A nemzetiszocialista hatalomátvétel tíz éves évfordulója alkalmából a német sajtó érdekes számokat közölt arról a példátlan előhaladásról, mellyel a harmadik birodalom világnézete szociális, kulturális és gazdasági téren egyaránt bebizonyította alkotóerejét.

A nemzetiszocializmus szociális törekvéseinek középpontjában a család állott. 1941 végéig a házassági kölcsön rendszerre 1.8 millió fiatal párnak tette lehetővé a házasságkötést. A gyermeksegély bevezetése, azaz 1935 óta a német állam több, mint három milliárd márkát fordított sokgyermekes családok támogatására. Az ily módon támogatásban részesített gyermekek száma 1938-ig már két millióra emelkedett. A születések száma, mely 1932-ben még csak 993 ezerre rugott, 1940-ig 1.645 millióra szökkent fel.

A nemzetiszocialista gazdaságpolitika sikeréről a következő adatok adnak képet: A német nemzeti jövedelem, mely 1932-ben kerekén 45 milliárd márkát tett ki, 1942-ben már 105 milliárd márká körül mozgott. A takarékbetétek összege ugyanezen idő alatt 11.4 milliárdról 55 milliárd márkára emelkedett. A kereskedelem, ipar és kézműipar forgalma a hatalomátvétel előtt 11.6 milliárd márkáról 1938-ban 34 milliárdra növekedett, a mezőgazdasági termékek forgalma pedig 6.5 milliárd márkáról 1940/41-ig 11 milliárd márkára szökkent. A munkanélküliek, akiknek száma 1932-ben még hét millióval szerepelt a kimutatásokban, egészen eltűntek, sőt a német birodalom ma már a külföldi munkások millióit foglalkoztatja.

A német nép kulturális életének elmélyülését a következő számok szemléltetik: a színházlátogatások száma 1932-től fél millióról két millióra, a mozilátogatásoké 235 millióról majdnem egy milliárdra, a rádióhallgatóké 4.3 millióról több, mint 16 millióra. 1941-ben Németországban 341 millió könyv és füzet jelent meg, kerekén 100 millióval több, mint 1940-ben.

A nemzetiszocializmusnak a népművelés terén végzett munkájáról összehasonlító adatok nem állnak rendelkezésre, mivel az idevágó intézmények mind a nemzetiszocializmus alapításai. 1940/41-ben Németországban 412 állandó népművelési intézmény működött. A Német Munkaerőcsonk szabaddidőhivatala részéről rendezett kulturális előadások és résztvevőinek száma az 1934 évi 21.000-ról, illetőleg 9.2 millióról 1942-ben már 140.000-re, illetőleg 62 millióra emelkedett.

„Hát erre a kérdésre bizony még hozzávetőlegesen sem tudnék válaszolni — feleli mosolyogva Müller ur, — egész bizonyosan nagyon sokat. Nagy balkáni expedícióm alatt, amely tizennégy hónapig tartott, közel kilencszáz kigyót fogtam és engedtem ismét szabadon, miután elraboltam tőlük mérgeiket.”

„Hát nem hozta a kigyókat magával?” — kérdelem csodálkozva.

„Nem. Ez az utam kizárólag szérumgyűjtő expedíció volt. Hol lóháton, hol számaron, hol meg gyalog jártam a hegyeket. Ahol egy hüllőt találtam, ott tüzetesebben körülnéztem; rendszerint akadott több is. Kis vászonzacskóba gyűjtöttem őket össze, ha aztán együtt volt vagy huszhuszonöt darab, akkor megfejtem őket szép sorjában, aztán futni hagytam az egész társaságot. Három-négy hét múlva megint eljöttem ugyanarra a helyre. A kigyók ezalatt az idő alatt ismét „gyűjtöttek” egy kis mérget és az egész procedura megismétlődött. Nagyon egyszerű de log ez kérem. Addig csinálhatja az ember, ameddig csak kedve tartja! Ennek az utamnak a zsákmanya tizenhét gramm mérget volt. Valóságos kis kincs és olyan kevés, hogy a mellényzsebben elfér, de ha meggondoljuk, hogy ez a néhány csepp mérget hány embernek mentette meg talán az életét, belátjuk, hogy még az a rengeteg fáradság és mondjak veszedelem, amellyel megszerzése járt, is kis ár volt érte.”

Igazat adtunk Müller urnak, aztán elhúcsztunk, de megígértük, hogy a háború után, ha majd sikerül állományát ismét felfrissítenie, újból meglátogatjuk.

Dr. Szabó László.

Ebbe az összefüggésbe tartozik, hogy a „Kraft durch Freude”-szervezet külön a katonaság számára 1940 végéig 50 millió résztvevővel 180.000-re, 1941-ig 500.000-re, illetőleg 166 millióra, 1942 végéig pedig 585.000-re, illetőleg 190 millióra emelkedett.

Végül néhány szám még a német dolgozók sporttevékenységének fejlődéséről: A múlt évben a Német Munkaerőcsonk sporthivatala egy magában is 1.32 millió sportversenyt rendezett több, mint 24 millió résztvevővel. A német üzemek 1942 évi teljesítményi versenyében 36.500 üzem vett részt 3.6 millió versenyzővel. A sportegyesületek munkáját ezek a számok nem foglalják magukban.

A föld vasutainak hossza 1.330.000 kilométer

A föld vasutainak hossza — amint az Államvasutak hivatalos lapja közli — 1.330.000 kilométer. Ennek a fele Amerikára, egyharmada Európára, egytizede Ázsiára, egyhuszada Afrikára és egyhúszötöde Ausztráliára esik. A vasutak fejlődésének legnagyobb virágzása az 1870-től 1920-ig terjedő időre esik. A legnagyobb évi gyarapodás 35.000 kilométer 1887-ben volt.

A most folyó világháború utján igazolta, hogy egyelőre még mindig a vasut a legbiztosabb tömegszállító eszköz. A vasut monopolisztikus helyzete azonban megszűnt, mert a gépkocsi és a repülőgép versenyre kelt vele.

A vasutak 70 százaléka rendes nyomtávú csupán, 15—15 százaléka pedig keskeny, illetve széles nyomtávú. A világ legkeskenyebb nyomtávolságú — 331 milliméteres — vasutja Angliában van: hossza 11 kilométer. A vasutak villamosítása gyorsan halad előre. Ezidőszertől több, mint 30.000 kilométer a villamos üzemű vasutak hossza, ennek több, mint kétharmad része Európára jut. A föld vasutainak kétötöde államvasut.

Szerkesztői üzenet

Vitatkozók. Az osztrák törvény előírta a korlátárt. A magyar törvények szerint az örökbe fogadónak 16 évvel kell idősebbnek lennie az örökbe fogadottól. A korkülönbségtől méltányos esetben eltekint az igazságügyminiszter. Testvért senki sem fogadhat örökbe. Közösen csak házastársak fogadhatnak valakit örökbe.

INNEN — ONNAN

KI ESZI MEG AZ EGERET, HA A MACSKÁKAT AZ EMBEREK VESZÉLYEZIK EL?

Megirtuk nemrégiben a Corriere della Sera nyomán, hogy Milano városában ijesztő módon elszaporodtak a macskatolvajok. Az utolsó 4 hónap alatt hozzávetőleges számítás szerint közel 3000 macska tűnt el nyomtalanul. Most aztán ugyancsak a Corriere della Sera-ban olvasunk hosszabb cikket arról, hogy a macskabarát milánóiak a hatóságok támogatásával megkezdtek a harcot a tolvajok ellen.

Elsősorban a rendőrök kaptak utasítást, hogy ügyeljenek a macskákra és lépjenek közbe, ha a macskavadászat legcsekélyebb gyanút ébreszt. Az állatvédő egyesület is felszólította tagjait, hogy akadályozzák meg minden visszaélést és szükség esetén rendőr közbelépését kérik. Ezzel együtt az állatvédő egyesület a lapok útján a közönséget is megkereste, hogy működjenek közre a macskák védelmében.

A közlemény kiemeli, hogy a macskaállomány további pusztításának megelőzése a közönség érdekeit is szolgálja. Ha nem lesznek macskák — mutat rá a közlemény, — akkor a zavartalanul szaporodó egerek és patkányok a legértékesebb élelmiszereket fogják nagy mennyiségben fogyasztani s emellett a patkány a közegészségre is veszélyt jelent.

A Corriere della Sera cikkírója hozzáfűzi az állatvédő egyesület közleményéhez, hogy a macskavadászok, akik jobbra a vendéglősök köréből kerülnek ki, természetesen éppen azoknak a macskáknak oltják ki életét, amelyek önellátóak lévén, a patkányokat pusztítják.

Ugyanebben a cikkben olvasunk arról, hogy Paolo Cornaggia Medici márkának, az állatvédő egyesület elnökének kezdeményezésére külön hufeldolgozó üzem alakult, ahol a hét 3 napján az eb- és macskatulajdonosok táplálékot vásárolhatnak állataik számára. Ez a kérdés ugyanis megoldatlan volt és mind több nehézséget okozott a gazdáknak. A hufeldolgozó üzem csak olyan husokkal foglalkozik, amelyek emberi táplálkozásra nem alkalmasak. Hetenkint 7—8 mázsa húst mérnek ki. Ugyancsak Medici márká indítványára bizottság alakult Milanóban, amely a gazdátlanul maradt kutyák és macskák elhelyezéséről gondoskodik. Mint megtudjuk, a házőrző ebeknek és közönséges macskáknak elhelyezése semmi gondot sem okoz, mert ha nem is Milano városból, de a környékről mindig akadnak jelentkezők, akiknek szükségük van ezekre az állatokra. Jóval nehezebb azonban új gazdát szerezni a fajtutyáknak és diszmacskáknak.

A HADGYAKORLAT ÉS A TEHENEK

Ezt a furcsa elnevezést is a háború szülte. 1940 koratavaszán történt, hogy a svájci Uri kantonban a hadsereg gyakorlatozás közben mesterséges ködöt fejlesztett, légóltalmi célból. A vegyszerek akkor megvizsgálták azokat az anyagokat, amelyekből a köd készült és megállapították, hogy emberre, állatra egyaránt veszélytelen. Néhány hónappal utóbb, mikor a kitűnő svájci völgyeken termő szénát betakarították, a szarvasmarha állományt titokzatos betegség támadta meg. A tehének elapadtak, elvetéltek és ha született is egy-egy borjú, az csenevész és életképtelen volt. A köd megmérgezte a réteket. A katonai kincstár a gazdák segítségére sietett, megvásárolta a beteg állatokat, de a kór járványszerűen tovább terjedt. Ekkor a takarmányt vette meg a kincstár és más vidékről hozott takarmányt adott cserébe. Csodálatos módon a fertőzött széna a lovaknak nem ártott. A gazdák kára így is tetemes volt, mert az elmaradt tejhasznát és jószágzaporulatot nem tudták megtéríteni. A svájciak összefogtak a veszedelem ellen. „Tell Vilmos Szövetkezet” név alatt tömörültek és elhatározták, hogy az összes fertőzött réteket mélyen felszántják és új fűmaggal vetik be. Az állatorvosi főiskoláson pedig a betegség gyógyításával próbálkoznak. Azo kat a vegyi anyagokat, amelyekből a ködöt elő állították, kis adagokban befecskendezik a szarvasmarhák bőre alá, hogy érzéketlenné tegyék ezeket a kórral szemben. A kísérletek sokatígérő eredménnyel végződtek. A svájci parasztlak a megbetegedett teheneiket „kódtelenek” nevezik el.

Gyilkossági kísérlet, súlyos testi sértés, sikkasztás és magánlaksértés

Mozgalmas hete lesz a zombori törvényszéknek

Igen mozgalmas lesz ez a hét a zombori törvényszéknek. A héten egész sor ügyet tárgyal a büntetőtanács. Többek között gyilkossági kísérlet, súlyos testi sértés, magánlaksértés, sikkasztás, gabonaelvonást, árdrágítást és egész sereg más apróbb ügyet.

Szerdán, 17-én több tiltott határátlépési ügyben dönt a bíróság. Szerdán tárgyalja a tanács Mirkovics Isza és társai gyilkossági kísérletének ügyét is, továbbá Heiresz Jánosné gondatlanságból okozott súlyos testi sértésének ügyét és több közszükségleti cikk elvonásával kapcsolatos ügyet.

Csütörtökön, 18-án kerül sorra Mifovácsev

Isza árdrágítói visszaállításának ügye, több mezőrend őri kihágás, lopás és egy súlyos testi sértés.

Pénteken Csicsovacska Trívó és Szabó Veron lopás miatt kerülnek a bíróság elé. Ugyanekkor tárgyalják Misik Ottó családi, Jenei Zsiga és társainak hatósági közeg elleni erőszak, valamint Pfeiffer Mária magánlaksértési ügyét. Sztricka Józsefné gondatlanságból okozott súlyos testi sértésért vonja felelősségre a királyi ügyész. Grekán Lenkét és társait tiltott műtétért vonja felelősségre a bíróság. Kempf Ferenc és társai sikkasztás vádjával kerülnek a törvényszék elé.

Kiegészítő rendelkezések a tej és tejtermékek összegyűjtésének szabályozásáról

Közérdekű intézmények a saját céljukra iparigazolvány nélkül gyűjthetnek tejet

A földművelésügyi miniszter nevében dr. Konkoly Thege Sándor államtitkár körrendeletet intézett a vármegyék alispánjaihoz, mint másodfoku iparhatóságokhoz a tej- és tejtermékek forgalmának szabályozása körül felmerült elvi jelentőségű kérdések kiegészítésére.

A körrendelet mindenekelőtt megállapítja, hogy

ha a termelés helye szerint illetékes vagy azzal közvetlenül szomszédos községben megfelelő tejjáros nincs, a termelők által beszolgáltató tej átvétele tekintetében a törvényhatóság első tisztviselőjének kell rendelkeznie.

Abban az esetben, ha a vonatkozó rendeletben említett szomszédos községben lévő tejjáros a tej (tejföl, vaj) összegyűjtését vállalja, az elsőfoku iparhatóság köteles az iparos részére a gyűjtésre vonatkozó engedélyt megadni. Több iparos részére egy község területére ilyen en-

gedély csak akkor adható, ha egy iparos az összegyűjtést nem vállalja, vagy ellene ebből a szempontból ismételt panasz merül fel. Amennyiben a tej (tejföl, vaj) összegyűjtésére az erre jogosított tejjáros nem vállalkozik, a törvényhatóság első tisztviselője

csak olyan kereskedőt bízhat meg, akinek a vonatkozó rendelet szerint meghatározott iparengedélye van,

vagy ilyen iparengedély kiadására irányuló kérelmét előterjesztette és részére az érvényes törvényes rendelkezések értelmében is iparengedély kiadható.

Nem kell iparengedély akkor, ha a tej (tejföl, vaj) összegyűjtésével oly közérdekű intézmény van megbízva (zöldkereszt, iskola, kórház, stb.), amely az összegyűjtött tejet (tejföldt, vaját) teljes egészében saját céljaira használja fel.

Mezőgazdasági munkabérek Bács-Bodrog megyében

A legkisebb és legnagyobb mezőgazdasági napszámós munkabérek (napszámabérek, órabérek) valamint idején- (summás, hónapos) munkabérek szempontjából a munkavállalókat a következő osztályokba kell sorozni:

Elsőosztályú munkás az a férfi, aki a 19. életévét betöltötte és aki nehéz munka kifejtésére (pl. kaszálásra, zsákolásra stb.) is képes.

Másodosztályú munkás a) az a teljes munkabírási nő, aki a 17. életévét betöltötte, de 55. életévét még nem töltötte be, b) az a teljes munkabírási férfi, aki a 16. életévét betöltötte, de 19. életévét még nem töltötte be, c) nehéz munkára nem képes az a férfi, aki 19. életévét betöltötte.

Harmadosztályú munkás a) az a férfi, aki 16. és az a nő, aki a 17. életévét még nem töltötte be, b) az a férfi, aki a 60. életévét és az a nő, aki 55. életévét betöltötte.

Az általános munkakifejtéssel és teljesítménnyel járó gazdasági munkákra vonatkozó legkisebb és legnagyobb mezőgazdasági napszámabérek alsó és felső határa pengőben

	I. oszt.	II. oszt.	III. oszt.
m u n k á s n á l			
január hóban	2.80—3.20	2.10—2.40	1.70—2.00
február hóban	3.10—3.60	2.30—2.70	1.90—2.20
március hóban	3.60—4.20	2.70—3.20	2.20—2.60
április hóban	4.00—4.60	3.00—3.50	2.40—2.80
május hóban	4.50—5.20	3.40—3.90	2.70—3.20
június hóban	4.60—5.40	3.50—4.10	2.80—3.30
július hóban	4.60—5.40	3.50—4.10	2.80—3.30
auguszt. hóban	4.10—4.80	3.10—3.60	2.50—2.90
szeptemb. hóban	3.60—4.20	2.70—3.20	2.20—2.60
október hóban	3.30—3.80	2.50—2.90	2.00—2.30
november hóban	2.80—3.20	2.10—2.40	1.70—2.00
december hóban	2.60—3.00	2.00—2.30	1.60—1.80

Az átlagos munkakifejtéssel és teljesítménnyel járó mezőgazdasági munkákra vonatkozó legkisebb és legnagyobb mezőgazdasági órabérek alsó és felső határa fillérekben I. o. munkánál 32—40, II. o. munkánál 24—30, III. o. munkánál 20—24.

A teljes munkaidőt kitöltő nehéz vagy szakszerűséget igénylő egyes mezőgazdasági munkákra vonatkozó legkisebb és legnagyobb napszámabér és órabér alsó és felső határa a táblázat napszámabéréihez számítható pótlék: a) állatok gondozásánál (ide nem értve az állatorzást), feltéve, hogy a munka a reggeli és esti gondozást, valamint etetést is magában foglalja, b) a ruhára ártalmas mütrágya készítésénél, c) aratásnál, d) gabonacséplésnél, e) cséplőgép etetésnél, f) kaszálásnál alsó határ 25%, felső határ 50%.

Fenti legkisebb és legnagyobb napszámós munkabérek élelmezés nélkül értendők. Élelmezés esetében a napszámós munkabér összege az élelmezés valóságos értékével csökken.

Bentkosztos éves gazdasági cseléd bére teljes ellátás mellett 12 mázsa buza, 1 pár bakancs, 100—200 P. Havi bér mellett dec.—márciusig 25—50, a többi hónapokban 40—75 P. a teljes ellátás felül.

Burgonya, kukorica és répa részes munkájánál egynegyed rész illeti a munkást kat. holdanként. Betakarítási munkánál a burgonyából 8-ad, a kukoricából 10-ed, cukorrépánál 11-ed, takarmányrépából 13-an rész a munkásé. Az összes munkák végzése esetén, élelmezés nélkül, hat. holdanként a legkisebb és legnagyobb munkabér a következő:

burgonyánál 130—182 P.
kukoricánál 90—112 P.
cukorrépánál 130—189 P.
takarmányrépánál 110—147 P.
szőlőnél 200—330 P.

Az egyes szőlőmunkákért a következő díjazás fizethető: nyitás 18—32, első kapálás 30—56, második és harmadik 42—70, negyedik 28—44, válogatás, kötözés, csonkítás 45—68, bűntés, döntés 8—12, fedés 21—36 pengő kat. holdanként.

Hírek:

AZ OTTI KÖRZETI ORVOSA: Felsőváros dr. Szabó Endre, Főváros utca 8., második és harmadik körzet orvosa dr. Ripp Miklós, Deák Ferenc krt. 15. — **ÜGYELETES VÁROSI ORVOS:** Dr. Kontsek Ferenc, Szentteleky Kornél u. 12. Tel. 331. — **ÜGYELETES GYÓGYSZERTÁR:** SZT. Erzsébet, Kossuth Lajos utca.

Cuchetti a miniszterelnöknél. Budapestről jelentik: Kállay Miklós miniszterelnök kedden fogadta Cino Cuchetti olasz író, a bolognai tartományfőnökség sajtófőnökét és hosszasan szívesen elbeszélgetett vele.

Befejeződött a Legényegylet népművelési tanfolyama. A zombori Róm. Kat. Legényegylet — mint korábban jelentettük — ismeretterjesztő tanfolyamot rendezett a zombori Iskolánki-völgyi Népművelési Bizottság rendezésében. A tanfolyamnak 30 hallgatója volt. A tanfolyamzáró vizsgán dr. Juhász tanfolyamvezető és Cziráky Imre népművelési tükér is megjelent. Mindketlen beszédet mondtak. A tanfolyam hallgatói szép előmenetelt tettek tanúságot. — A R. Kat. Legényegylet az egyesület vezetése körül szerzett érdemei elismerésül Spanyol Józsefet díszelnökvé választotta meg.

Régiája, vasár, éjszaka
"Pesti Hírlap" könyveket
veszek. Stéví trafik (a lánc sarkán).

Az osztálysorsjáték keddi húzásán huszezer pengőt a 80535, tizezret az 5616, ötezret a 12280, 66475, 73526 és 82889, négyezret az 58197, háromezret az 5129 és 74851, kettőezret az 1437, 6428, 18402, 87175, 88774 és 90264, egyezer pengőt pedig az 1863, 7467, 7945, 36877, 67694, 70796 és 95293 sz. sorsjegyek nyertek. (Felelőség nélkül.)

Műsoros est Bácskossuthfalván. A DMKSz jól sikerült műsoros estét rendezett. Szerepeltek Kása Ernő Tibor, Földi József Soós Ferenc, Baják Éva, Faragó Judit, Faragó Sárika, Fekete Lajos, Kuruc Lajos, továbbá a férfitár Szilágyi Géza vezetésével. Az előadás tisztá jövedelmét a nyomereghitő akció javára ajánlották fel.

Öngyilkosság Ujverbáson. Grumbach Jánosné 58 éves asszony felakasztotta magát. Öngyilkosságát gyógyíthatatlan betegségével indokolta bucsulevelében.

Élítették a tüzoltó ruhás, fapuskás bajnoki rablókat. Mint közöltük annakidején Fehér József bajnoki napzáró összebeszédét Vidics Todor kovács-csal, hogy a pacseri szállásokon rablótámadásokkal pénzt szerezzenek. Fehér tüzoltóruhában kezében fapuskával akart a szállások lakóira ijeszteni és pénzüket megszerezni. Bekopogtattak Ikrás Rádó szállására. Csendőröknek mondták magukat, de nem nyertek bebocsátást. Terzics Szálláson próbálkoztak ezután, ahol sikerült bejutniuk és amikor a fapuskát a gazdálkodóra fogták, annak a felesége átadta nekik a házban takálható készpénzt, amely mindössze 10 pengőből állott. Fehér erőszakoskodására sem tudtak több pénzt adni. Vidics pár lépésnyire a háztól örködött, hogy azt a látszatot keltsék, hogy többen is vannak. Innen Berberics Dániel tanujára mentek, itt azonban disznóölésre készültek és sokan voltak a házban minden következtében innen is eredmény nélkül kellett távozniuk. A szabadkai törvényszéken dr. Linzer hármastanácsa tárgyalta az ügyet és Fehér Józsefet egy évi Vidics Todort pedig 8 havi börtönbüntetésre ítélte, azonkívül mindkettőjükre 5-5 évi hivatalvesztést szabott ki.

Felszentelték a szabadkai iparosok átalakított színházát. Szép ünnepség keretében zajlott le a szabadkai ipartestület átalakított színházának a felszentelése. Az ünnepségen a város vezetői igen szép számban jelentek meg. A felszentelési szertartást dr. Ilyás József érseki biztos végezte és szép beszédében rámutatott az iparosember társadalmi elhelyezkedésének fontosságára. A felszentelési ünnepség alkalmából délután a Bárány szálló nagyszobájában táncmulatságot rendeztek.

Magyar hősök

A hősies, minden feladatra vállalkozó katonai szép példáját állította társai elé a szovjet ellen vívott harcokban Kis István szakaszvezető, egyik gépkocsizó lövészszázalójunk tisztese.

Egymástkövető napokon három ízben jelentkezett különböző feladatokkal megbízott rohamjárőrök vezetésére. Első ízben a szovjet védelmi állásokat derítette fel s egyúttal foglyul ejtett egy öt főből álló ellenséges járőrt.

Másodízben egy ellenséges géppuskafészket rohamot meg kiválóan megszervezett rajtaütéssel. A géppuskafészket teljesen megsemmisítette.

Harmadízben az ellenséges aknazár felállítására vállalkozott s ezt egészen az ellenség drótkadály vonaláig végrehajtotta, sőt ott kézigránátharcot vívott a bolsevistákkal. E feladatok teljesítése közben súlyosan meg is sebesült, mert az egyik, Kis közelében lévő szovjet aknát ellenséges kézigránát érte s az felrobbanva, szilánkjával megsebesítette a vakmerő szakaszvezetőt.

Valamennyi vállalkozásával nagyban hozzájárult zászlóaljának sikeres harcaihoz.

««OO»»»

Visszaélések miatt bezárták a horvát textilüzleteket. Zágrábból jelentik: A horvát textilüzleteket zárva tartják. Február 10-én ugyanis bevezették a pontrendszert, amelyet azonnal nagyszabású visszavételre hoztak fel a textilesek. A visszaélések miatt most a hatóságok beszüntették az eladást.

Az anyja elcsérlette a gyermekét, az apa nem akarja az elcsérült gyermeket visszavenni. Tragikomikus eset foglalkoztatja Kishegyes lakosságát. N. György és B. Juliska kishegyesi lakosok között szerelmi házasság jött létre. A házasság azonban nem sikerült és a házastársak csakhamar elváltak. A rövid együttélésükből egy gyermek is született, akit a férfi nem is láthatott, mert az asszony mereven elzárkózott minden közeledése elől. Így arról sem akart hallani, hogy gyermekével együtt visszatérjen hozzá. Mindamellett gyermektartási igényt lépett fel. Végül a férj beleegyezett abba, hogy tartásdíjat fizet ha a gyermeket átadják neki. Erre az asszony egy cigányasszony ugyanolyan kora gyermekét küldte el férjének. Később a cigányasszony, akivel az asszony nem közölte, hogy miről van szó visszavetette a gyermeket, az apa azonban addig nem akarja a gyermeket vissza adni, amíg a saját gyermekét meg nem kapja. Kishegyesen nagy érdeklődéssel várják az ügy további fejleményét.

A háború ösztönzőleg hat a feltalálásra. Mig az első világháborúban Németországban a szabadalmi bejelentések száma 60 százalékos visszaesést mutatott, a múlt évben csekély átmeneti csökkenés után ismét erősen emelkedésnek indult. Az 1942-ben bejelentett 53.000 szabadalom körülbelül megfelel a békebeli színvonalnak. A hidépítési szabadalmak száma 119, az üzemanyagok és generátorok területére vonatkozó szabadalmak száma 176, sőt a hajóépítési szabadalmak száma 383 százalékkal emelkedett. A technikai szabadalmak szembeszökő időszerepük sokakban felvetette az európai szabadalmi ügy egységesítésének gondolatát. Amíg ma egész Európára vonatkozó szabadalmat akar szerezni, annak találmányát mintegy 30 országban kell bejelentenie, ami elviselhetetlen munka- és anyagi megterhelést jelent.

Szállodaváros. Európa legnagyobb szállodája Pósenben van. Ez a szálloda nem egy épületből áll és nem rendelkezik modern felvonókkal, hanem Pósen nyugati részén felépült 50 faházból áll és egy egész városnegyedet képez. A szállodaváros 1600 ágyval rendelkezik és a Warthe-tartomány óriási átmenő forgalmánál éjszakai lehetőséget nyújt. 1600 ágyval a jelentőségét mutatja az az összehasonlítás, hogy Németország legnagyobb szállodája az »Exelsior« szálloda Berlinben csak 700 ágyval rendelkezik. A szállodaváros 100.000 négyzetméter területen van felépítve és átlag naponta 800 vendéget szállal el, ami a vendéglátás terén európai rekordot jelent. A szállodaváros házainak szobái egy és kétágyasak. Minden szoba hideg melegvízzel és központi fűtéssel, valamint különleges szellőztető berendezéssel van ellátva. A szállodaváros egy közös fogadótermen keresztül érhető el, ahol egy Postahivatal és telefonközpont áll a vendégek rendelkezésére. Egy 100 személyt befogadó étkezőteremben gondoskodnak a vendégek ellátásáról.

Kenyér és társai

Irtó: Mécs László

Az én kertemben vadpipacs, rózsá egyenlő polgár nagyon régóta.
Az én dalomban ur és szegény megosztott rég szívem szerelmén, szépségek, álmok földjén-egén.

Nekem nem ujság, azért mosolygok hogy háboruban a szünke dolgok divatba jönnek s könyvtárszobák, finnyás szalonok mesterkelt népe úgy nézi őket, mint új csodát.

Mint parlamentbe paraszt-miniszter kít az inashad hajlongva tisztel, háta mögött meg nagyot röhög, mert észrevette csizmája szárán a hozzászáradt kis ősrögöt:

Ugy jönnek most a finom szalonba vidékről a vaj, kenyér, szalonna. Kegyelmes asszony a kapuban várja a krumpit, kegyelmes ur a kenyérhez így szól: „Bátyám uram!”

Ó, hogy becézik, ó, hogy vigyázzák, jobban, mint szultán kincstárát strázsák! Wertheimkasszába került a bors! Könyvtárak polcán Homéros, Dante, most azért falazunk, mert ő a Sors!

Nem szégyen róluk beszélni, hárfán szerelmet zengni: „Egyetlen drágám!” Puccini, hallgass! A zongora keblében szappan, tojás rejtőzik, nem részegíti zenék bora.

A költő álmát tündérek, sellők nem színesítik, nem hatják szellők Szindbád hajóját sok tengeren: álmomban éjjel ma talpot kaptam, akkora volt, mint a tenyerem!

Divatba jöttek az ősi holdog embert építő egyszerű dolgok. S ha döllyünk végleg megtöretett, nagyobb csodát is megérünk egyszer: divatba jön majd a Szeretet!

Hal helyett madarakat fogtak a dán halászok. A különös eset úgy történt, hogy halászat közben nagy sirályraj lepte el a háló környékét, mire a halászok a hálót kivonták a vízből és a madarakat borították. A bárka 325 tengeri madárral futott be a kikötőbe.

A vitamin-akció jelentősége Németországban. A német nép egészségének fenntartása és fokozása céljából múlt évben a csecsemőgondozókban rendszeres vitaminakciót vezettek be. Az akció keretén belül 4 millió ember 450 millió C-vitaminadagolásban részesült, cebioncukor alakjában. A vitamin-akcióban 1.75 millió anya és csecsemő 264.3 millió cebioncukorban részesült, amelyből 44.3 millió darab a szervezet működésének javítására szolgált. Az eredmény bizonyította, hogy az akcióban részesített anyák és csecsemők sokkal egészségesebbek, frissebbek és a betegségekkel szemben ellenállóbbak lettek. A cebioncukor hatása a csecsemőknél nagyjuk étvágyhoz vezetett. Ezenkívül egyes vidékeken a 10-14 éves korú iskolásgyermekek között 180 millió darab cebioncukrot osztottak szét. A tanulók a vitaminakció következtében a megfázásos és infekciós betegségekkel szemben sokkal ellenállóbbak lettek.

Zombor thj. sz. kir. város adóhivatalától.
175/1943. ad. szám.

ADÓFIZETÉS IRÁNTI HIRDETMÉNY

A városi adóhivatal felszólítja mindazokat az adózókat, akik esedékes adótartozásukat e hó 15-ig be nem fizették, hogy azt járulékaival együtt ezen hirdetés közzétételétől számított 8 napon belül, vagyis február 23-ig beárólag annál is inkább fizessék be, mert ellenkező esetben ellenük a zálogolási eljárást megindítja.

Zombor, 1943. évi február hó 16-án.

VÁROSI ADÓHIVATAL.

A Bács-Bodrog vármegyei Gazdaság. Egyesület közleményei

A mezőgazdasági termelők beszolgáltatási kötelezettsége

(Folytatás)

A Délvidék február 7-i számában röviden vázoljuk azokat a tudnivalókat, amelyek minden gazdát érdekelnek a mezőgazdasági termelők beszolgáltatási kötelezettségéről megjelent legújabb rendeletről és közöltük, hogy az egyes terményekből a kataszteri tiszta jövedelem alapján beszolgáltatott mennyiségeket milyen kulcs szerint kell átszámítani buzaegységre. Az alábbiakban folytatjuk a felsorolást:

SZALASTAKARMÁNY ÉS NÖVÉNYPAGYOK

Lucernamag, 90%-os tisztaság, legfeljebb 1% lóhere tartalommal 1 q=1809 buzaegység, komlos lucernamag, 95%-os tisztaság 1 q=650, vöröshere mag (lóhere mag) 90%-os tisztaság, legfeljebb 1% aranka tartalom 1 q=1000, fehér heremag 94%-os tisztaság legfeljebb 2% svéd here tartalommal 1 q=1200, biborheremag 95%-os tisztaság 1 q=450, svéd heremag 94%-os tisztaság 1 q=1000, eperheremag 94%-os tisztaság 1 q=1400 baltacimamag, hámozatlan, 90%-os tisztaság, legfeljebb 2% vérfümmaggal 1 q=350, nyulaszapukamag 90%-os tisztaság 1 q=650, somkórómag 94%-os tisztaság 1 q=600, szarvaskerepmag 94%-os tisztaság 1 q=800, szeradellmag, 92%-os tisztaság 1 q=500, csibehurmag, 96%-os tisztaság 90%-os csiraképeséggel 1 q=200, muharmag 95%-os tisztaság 1 q=150, szudánifümmag 95%-os tisztaság 80%-os csiraképeséggel 1 q=200, takarmányrépa mag 90%-os tisztaság, 75% csiraképeséggel 1 q=600, cukorrépmag, csak államilag elismert fajták 1 q=650 buzaegység.

Fümmagok: angolperje, olaszperje, csomós ebir, réti esenkesz, francia perje, árva rozsnok, réti koscsin, merev rozsnok, tarjos buzafü, sudár buzafü, a 90.900/1942. K. M. számú rendelet 16. §-ában megállapított tisztaságú és csirázó képességű előírásoknak megfelelő minőségű 1 q=700, vöröscsenkesz 90%-os tisztaságú 88% csiraképeségű 1 q=900, hajescsenkesz, tarjos cincor, tarackos tippán, céna tippán, réti esetpázsit, sovány perje, sziki, mézpázsit, 1 q=1000, rétiperje 84%-os tisztaságú 88% csiraképeségű 1 q=1200, aranyzab, ligetperje 1 q=1800 buzaegység.

Széna és szalma: lucernaszéna 1 q=40, lóhere széna, muharszéna 1 q=30, takarmányszalma alomszalma 1 q=15 buzaegység.

A mezőgazdasági ipartermékek és hulladékok: mezőgazdasági szeszgyárak által előállított répaszesz abszolút hl-ként 310, kukoricaszesz abszolút hl-ként 350, burgonyaszesz abszolút hl-ként 420, melasz 1 q=15, szárított répaszelet 1 q=50, mindeanemű olajpogácsa szokvány minőség 1 q=80, extra hált olajpogácsadara 1 q=70, korpa 1 q=50 buzaegység.

Élőállatok. Köztenyésztési célra vásárolt apaállatok: bika 1 élősúly kilogram = 5 buzaegység, kos 1 élősúly kg = 4, kan 1 élősúly kg = 9, vágómarha (bika, ökör, tehén, 2 éven felüli) 1 élősúly kg = 3, növendékmarha, vágási célra és állami akciókra (a vágási rendelkezések alapján levágható 2 éven aluliak) 1 élősúly kg = 3, vágó borjú súlyra való tekintet nélkül drb-ként = 250 buzaegység, juh vágásra és állami akciókra 1 élősúly kg = 2,50, bárány súlyra való tekintet nélkül drb-ként = 30, beállítani való sijdők és sovány, valamint állami akciókra vásárolt sertés, legalább 20 kg élősúlyban: 20-30 kg élősúlyban, 1 élősúly kg = 13 buzaegység, 30-40 kg élősúlyban - élősúly kg = 9,50 bu-

zaegység, 40-50 kg élősúlyban 1 élősúly kg = 8 buzaegység, 50-60 kg élősúlyban 1 élősúly kg = 7 buzaegység, 60-70 kg élősúlyban 1 élősúly kg = 6,75 buzaegység, 70-80 kg élősúlyban 1 élősúly kg = 6,50 buzaegység, 80-90 kg élősúlyban 1 élősúly kg = 6,25 buzaegység, 90 kg felüli 1 élősúly kg = 6 buzaegység, fiatal hizott sertés (a beszolgáltatott hizott sertés, kacsa és libasírját a zsír beszolgáltatási kötelezettségre kell beszámítani, a zárójelben feltüntetett számok a hus és zsirpontok együttes értékét jelentik).

Zsirsértés 100-110 kg élősúlyban 1 élősúly kg = 2, 110-120 kg élősúlyban 1 élősúly kg = 1,85 (6.-), 120-130 kg élősúlyban 1 élősúly kg = 1,75 (6.-), 130-140 kg élősúlyban 1 élősúly kg = 1,70 (6.20), 140-150 kg élősúlyban 1 élősúly kg = 1,65 (6.40), 150-160 kg élősúlyban 1 élősúly kg = 1,60 (6.60), 160-170 kg élősúlyban 1 élősúly kg = 1,55 (6.80) buzaegység, 170-180 kg élősúlyban 1 élősúly kg = 1,50 (7.-), 180 kg-on felüli 1 élősúly kg = 1,45 (7.20) buzaegység.

A Szegedi Kereskedelmi és Iparkamara közleményei

LIGNITET KI NEM JELOLT TÜZELŐ-ANYAGKERESKEDŐ NEM ÁRUSÍTHAT, TÖZEGET ÁRUSÍTHAT

A gyakorlatban felmerült az a kérdés, hogy ki nem jelölt tüzelőanyagkereskedő lignitet, illetve tözeget árusíthat-e. A kamara előterjesztésében ebben a kérdésben döntés történt, amely szerint lignitet csak kijelölt tüzelőanyagkereskedő árusíthat, tözeget ellenben a ki nem jelölt kereskedő is forgalomba hozhat.

A NAGY- ÉS KISKERESKEDŐI TEVEKENYSÉG EGYÜTTES ÜZEMELTETÉSE

E kérdésben a kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter a kereskedelmi és iparkamara-khoz a közelmúltban leiratot intézett és a kamarák véleményét kérte arra vonatkozólag, kívánják-e, hogy vidéken a nagy- és kiskereskedői tevékenységnek egymástól való elválasztását száz százalékos mértékben meg kellene akadályozni. A kamarához mind több panasz fut be kiskereskedői érdekeltség részéről, hogy a kijelölés alá eső szakmák körében a kijelölt nagykereskedők, akik egyben kiskereskedők is, a nekik kiutalt árut túlnyomó részben saját kiskereskedői üzletükben hozzák forgalomba. A szegedi kamara meg sürgette ennek a kérdésnek mielőbbi rendezését. Minthogy vidéken a nagy- és kiskereskedői tevékenységnek egymástól való elválasztását száz százalékos mértékben meg kellene akadályozni, a kamara kérte azt, hogy szakmánként állapítsák meg azt a százalékos mennyiséget, amelyet a kijelölt nagykereskedő, aki egyben kiskereskedő is, köteles viszontelárusítók útján forgalomba hozni. Ilyen rendelkezés van a tüzelőanyagszakmában, most van folyamatban a vaskereskedelmi szakmában.

A DARÁLÓIPAR RENDEZÉSÉNEK KÉRDÉSE A VISSZAFOGLALT DÉLVIDÉKEN

A jugoszláv ipari jogszabályok szerint a darálóipar képesítéshez nem kötött ipari foglalkozásnak minősült és igen gyakran még iparigazolvány nélkül is tartottak üzemben olyan darálókat, ahol buza őrlésével általában nem foglalkoztak, hanem kizárólagosan állattakarmány céljára darálták kukoricát, lucernát és hasonló

Hussértés 80-90 kg élősúlyban 1 élősúly kg = 6,25 (6.25), 90-100 kg élősúlyban 1 élősúly kg = 6.- (6.-), 100-110 kg élősúlyban 1 élősúly kg = 3.- (6.-), 110-120 kg élősúlyban 1 élősúly kg = 2,90 (6.-), 120-130 kg élősúlyban 1 élősúly kg = 2,80 (6.-), 130-140 kg élősúlyban 1 élősúly kg = 2,75 (6.05), 140-150 kg élősúlyban 1 élősúly kg = 2,70 (6.10), 150-160 kg élősúlyban 1 élősúly kg = 2,65 (6.15), 160-170 kg élősúlyban 1 élősúly kg = 2,60 (6.20), 170-180 kg élősúlyban 1 élősúly kg = 2,55 (6.25), 180 kg-on felüli 1 élősúly kg = 2,50 (6.30) buzaegység. Liba, hizott legalább 5 kg-os 1 élősúly kg = 1,60 (5.10), kacsa, hizott legalább 3 kg-os 1 élősúly kg = 1,60 (4.60), minden egyéb baromfi (liba, 5 kg-on aluli, kacsa, 3 kg-on aluli, továbbá csirke, tyúk, gyöngytyúk és pulyka) 1 élősúly kg = 4, élő ponty (csak tógazdaságokban tenyésztett) 1 élősúly kg = 4 buzaegység.

Állati termékek: Tehén tej, teljes: közvetlen fogyasztás céljára a közellátásügyi miniszter által szabályzandó módon beszolgáltatott tej lt-ként = 1,40 buzaegység, ipari feldolgozás céljára beszolgáltatott tej (iparitej) lt-ként = 1,10 buzaegység, juhgomolya 1 kg = 7.- buzaegység, tyuktoják 1 kg = 8 buzaegység, merinó gyapju 1 kg = 15, keresztezett és csigája gyapju 1 kg = 14, racka gyapju 1 kg = 12, marhabőr, nyers: zöldsúlyu 1 kg = 5, borjubőr, nyers: zöldsúlyu 1 kg = 7, juhbőr, nyers: zöldsúlyu 1 kg = 5, báránybőr, nyers: zöldsúlyu 1 kg = 5, sertésbőr, nyers, zöldsúlyu 1 kg = 5, lóbőr, nyers: zöldsúlyu drb-ként = 60, csikó-, öszvér- és számbőr, drb-ként = 30 buzaegység.

Az új termelési rend a mezőgazdaság érdekeit tartja szem előtt.

KÁLISÓ IGÉNYLÉS. Felkérjük vidéki Gazdaköreink vezetőseit és tagjait, hogy az őszi 40 százalékos kálisó és kén-savas káli szükségletüket legkésőbb f. évi március hó 20-ig jelentsék be Egyesületünknek, hogy a szállítást közvetlenül Németországból eszközölthessük, amiáltal q-kint 1.10 pengővel olcsóbban kaphatják meg a műtrágyákat. A műtrágya csak annak vétele után fizetendő. Bővebb felvilágosítás Egyesületünkönél kapható.

terményeket. Minthogy a 110.983/1927. K. M. számú rendelet a darálóipar folytatásához molnár- és szakképzés igazolását kívánja meg, ezeknek a darálóüzemeknek működése sok esetben lehetetlenné vált. A gazdasági viszonyokra és méltánylandó szerzett jogokra tekintettel a kamara azt a megoldást tartaná megfelelőnek, ha mindazok a személyek, akik a jugoszláv megállapodás ideje alatt a Délvidéken darálóipart folytattak, vagy ilyen üzemben legalább két éven át szakképzést végeztek, jogot nyernek arra, hogy megállapított időn belül megfelelő tanfolyamot végezzenek el, amelynek alapján ugyancsak meghatározott időpontig jogot nyernének a darálóipar gyakorlására szóló iparigazolvány váltására. A Kamara vállalkozna arra, hogy az egyéni és közszemélyekre figyelemmel elbírálna a tanfolyamra való beiratkozás jogát és a tanfolyamok szervezése és lebonyolítása érdekében is közreműködne.

A SZÁRAZ HELYEN TÁROLÓ TALPBŐROKNÉL A BESZÁRADÁS FIGYELEMBEVÉTELE

A közellátásügyi miniszter 603.168/1942. sz. rendeletével megengedte azt, hogy a szétosztásra kerülő talpbőröknél súlycsökkenés címén indokolt esetben az elszámolásnál legfeljebb egy százalékos hiányt ne kifogásoljanak. A pincében vagy egyéb nedves helyen tároló talpbőrök tekintetében ellenben súlyhiány figyelembevételéhez nem járult hozzá. A rendelettel kapcsolatban a szegedi kamara szóvá tette azt, hogy az egy százalékos terjedő súlyhiány havonként levonható-e, továbbá ezen súlyhiányt csak az elosztó kereskedőnél lehet-e figyelembe venni vagy pedig általában a talpbőrkereskedőknél is.

A közellátásügyi miniszter 624.004/1942. sz. alatt arról értesítette a kamarát, hogy a 603.168/1942. K. M. sz. rendelettel meghatározott, legfeljebb egy százalékos súlyvesztésű felülvizsgáló hatóságok úgy az elosztó talpbőrkereskedőknél, mint általában a talpbőrkereskedőknél a mindenkori elszámolások megejtésekor (tehát nem havonként) figyelembe vehetik.

Érdekes sporthírek

Az elmúlt évtized egyik legkiválóbb európai ökölvívója kétségtelenül a spanyol Paolino volt, aki különösen hatalmas erejének segítségével érte el nagy sikereit a szorítóban. Talán ennek tulajdonítható, hogy bár technika dolgában sem állt gyenge lábán, „spanyol favágó” névvel illették és ez a képességeit leértékelni akaró jelző rajta is száradt az ezen a néven ismert nehézsúlyú ökölvívón. Paolino Uzcudun most 44 éves korában feleségül vette az egyik híres bikaviador leányát, Paolino annakidején a nemzetiek oldalán végigharcolta a polgárháborút. Egy ízben halálhírért is költöztek, mikor csodával határos módon menekült meg a vörösök táborából.

Porath Otto, a norvégiek egykori kiváló nehézsúlyú ökölvívója (1924-ben olimpiai bajnokságot is nyert) nemrégiben Oslóban kiadta könyvalakban visszaemlékezéseit. Porath olimpiai győzelme után áttért a hivatásosak táborába és könyvében érdekesen írja le az akkori nagyok: Héeney Tom, Stribbling Young, Scott Phil és társaik ellen 10 év alatt vívott küzdelmeit.

A Fritt Folk nevű norvég sportlap minden évben aranyéremmel tünteti ki az év legeredményesebb norvég sportolóját. Idén Strømme Ellen, a kitűnő síbajnoknő (Schou-Nielsen tehetséges utódja) és Engnestangen Hans, a sokszoros gyorskorcsolyázó bajnok és világsucstartó kapta a kitüntetést.

Érdekes mérkőzést vívtak legutóbb Berlinben a Poststadionban, ahol a berlini művészek csapata a müncheni művészek csapatával játszott. A müncheni csapatában Stuhlfauth, a régi idők neves német válogatott kapusa védte a kaput s szerepelt a csapatban a féledhetetlen Kalb is, aki már régen „dr.” s még néhány neves játékos a régi időkből. A másik csapatban Deltgen René, a neves filmszínész volt a közép-csatár. Deltgen egykor maga is jó labdarúgó volt.

Barreau Gaston, a francia labdarúgó szövetségi kapitány, „civilben” a párizsi zeneművészeti főiskola tanára.

Hitelesített világsucok

A Nemzetközi Amatőr Atletikai Szövetség IAAF az év végén 38 országos csúcst ismert el világsucseredményként.

Az új világsucok:

440 yardos futás: Klemmer USA 46.4. — 1 angol mérföld: Hägg Svédország 4:06.2, A. Andersson Svédország 4:06.2, Hägg Svédország 4:06.6. — 2 angol mérföld: Hägg Svédország 8:48.8. — 3 angol mérföld: Hägg Svédország 13:35.4, Hägg Svédország 13:32.4. — 100 m: Davis USA 10.2. — 400 méter: Klemmer USA 46. — 1000 méter: Harbig Németország 2:21.5. — 1500 méter: Hägg Svédország 3:16.4, Hägg Svédország 5:11.8. — 3000 méter: Hägg Svédország 8:01.2. — 5000 méter: Hägg Svédország 13:58.2. — 20.000 méter: Csaplár András Magyarország 1 óra 03 perc 01.2 mp.

4-szer 440 yardos váltó: Kaliforniai egyetem (Reese, Froom, Klemmer, Peter, Barnes) 7:34.5. — 4-szer 1 angol mérföldes váltó: Svéd tűzoltóság csapata (A. Jansson, Karken, Kätarne, Hellström) 17:02.8 p. — 220 yardos gátfutás: Wollé USA 22.3. — 7 angol mérföldes gyaloglás: Hardmo Svédország 49:59.2, J. Mikaelson Svédország 59:21.2. — 10 angol mérföldes gyaloglás: J. Mikaelson Svédország 1:13:03.8. — 3000 méteres gyaloglás: J. Mikaelson Svédország 12:49. — 5000 méteres gyaloglás: J. Mikaelson Svédország 20:55.3. — 20.000 m gyaloglás: J. Mikaelson Svédország 1:32:28. — 30.000 m gyaloglás: H. Schmidt Németország 2:30:33.6. — 1 óras gyaloglás: F. Fchwab Svájc 13:363 méter, J. Mikaelson Svédország 13:555 méter. — Magasugrás: Steers USA 211 cm. — Rúdugrás: C. Warner USA 472 cm. — Diszkoszvetés: A. Harris USA 53.29 m., A. Consolini Olaszország 53.34 m. — Női gerelyvetés: Steinbeuer Németország 47.24 m.

Arábia és a háború

Irta: ENGELBERT GRAF (Berlin)

Az arabság az izlám diadalmas előretörése, majd később bekövetkezett hanyatlása óta nem igen hallatta szavát; Európában sokáig nem is igen számoltak vele, mint politikai tényezővel és igen sokan akadtak, akik az arab világot Törökország valamiféle függvényének hitték. Nagybritannia azonban idejében felismerte Arábia jelentőségét, mégpedig annál is inkább, mert a terület szárazföldi összeköttetést jelentett északafrikai gyarmatai és az Indiai óceán partján elterülő birtokai között. A felismerést tett

követe és a britek hozzáálltak, hogy Arábiát biztosítsák a saját maguk céljaira; a feladat azonban nagyobbak bizonyult, mint eleinte hitték. A nyugtalan arabság egyre újabb és újabb meglepetésekkel szolgált, s amikor a helyzet végre már-már nyugvópontra jutott, megjelent a történelem színpadán a nagy arab: Ibn Saud, Szaudi Arábia megteremtője, az arab egység harcosa, aki birodalmának határait a Vörös tengerig a Perzsa öböl felé tolt ki.

A tulajdonképeni Arábia maga az Arab félsziget; határainak egyhatoda ázsiai szárazföld, a többi, mintegy 9000 kilométer hosszúságban tengerpart. Területe kerekén három és félmillió négyzetkilométer, lakosainak száma 8—9 millió. Partvidéke kedvezőtlen, alig tagozott, kikötőinek száma igen csekély, s ráadásul a partok mentén mindenütt korallzátonyok vonulnak végig. Hadászati szempontból tehát rendkívül nehéz lenne itt a partraszállás, de a félsziget belsejébe való behatolás sem volna könnyű dolog, mert az ország javarésze majdnem járhatatlan. Valaha erős vulkanikus kitörések nyugtalanították a félsziget földjét; legnagyobb kikötője Aden, maga is egy egykori tűzhányó krátere tulajdonképen, amelyet a tenger megtöltött vízzel. Földtanilag Arábia természetes folytatása a Szaharának, néhány nagyobb oázistól és településtől eltekintve jórészt sivatag; rendkívül vízszegény, s az ország vízellátása egyik legnagyobb gondja Arábiának; ujabban artézi kutatásával igyekeznek javítani a helyzeten, a kutat azonban, bár vízbőségük kielégítő, a növényzet szempontjából nem sokat változtatnak az eddigi állapotokon.

A félsziget peremvidékén belül néhány termékenyebb és gazdagabb táj is található; e tájak közül a legjelentősebb Nedad, ahonnan tulajdonképen Ibn Saud államépítő munkássága is elindult. Nedsden kívül Hajil, Anaise és Riad a fő-települések. Kelet felől egyébként Karavánut vonul végig a félszigeten, az egyik Bagdad irányába, a másik pedig Mekka felé. Hedzsasz, Yemen és Nadramat már sziklásabb, hegyesebb tartományok; másrészt azonban közelebb vannak a tengerparthoz, sürűbben találhatók bennük termékeny oázisok, s ilyenképpen népsűrűségük is jóval nagyobb a szomszédos területeknél. A partvidéken egyébként számtalan kisebb-nagyobb sejkesség terül el, melyek közül Oman és Koweit a legjelentősebbek.

Valaki kopog az ablakon

A Délvidék népe

14

Hidegen, udvariasan meghajolt kissé, aztán hirtelen elfordult és gyorsan kiment a szobából egyetlen további szó nélkül.

— Különös ember... — gondolta Cicely. Sápadtan, remegő lábakkal állt a helyén és a doktor után tekintett, amint ez végighaladt az előcsarnokon. És látta, hogy a szájaszéle furcsán vonaglott — kegyetlen, keskeny szája volt —, de nem igen látszott az ügyesen nyírt szákkal miatt.

Leghate megállt egy pillanatra az előcsarnokban. Henderson Ker semerre sem volt látható. Nem várt reá. Vállat vont, sietve kiment az autójához és beszállt.

— Hazal! — mondta kurtán, rekedten a sofőrnek. — Gyorsan!

A kocsi nekiindult. Abban a pillanatban, mikor az autó kifordult a kapun, lépett be Henderson Ker a nappali szobába és meghökkenve nézte a hugát.

— Cicely!... Mi a baj?

— Semmi — mondta alig hallhatóan a leány és kiment a kertbe, a nyitott ajtón.

Ker összeráncolt szemöldökkel nézett utána, aztán gyors léptekkel ment ki a ház elé. Még láthatta Leghate autóját egy pillanatig a kanyarultnál.

Az autó, amely örült iramban és folytonos túlkölésel rohant le a domboldali uton, majdnem elgázolt egy előkelően öltözött fiatal lovasat. Ker látta a jelenetet és egy pillanatra szinte a szívére is megállt. Az utolsó pillanatban azonban sikerült kikerülniük egymást, nem történt semmi baj. A ló megrémült, tíz lovas

közül kilenc rég lebukfencezett volna. Basil Mostyn azonban úgy ült a nyeregben, mintha nem is érezné a lóva ficánkolását és nevetett. Olyan nyugodt lélekkel léptetett be a kapun, mintha nem is látta volna az autót. Leszállt a nyeregből és levette a kalapját. Nem találkozott még Kerrel, de nagyon jól tudta, hogy ez az őszülő hajú, szélesvállu magas ur a lépcsőn csak ő lehet.

— Mr. Ker? — kérdezte mosolyogva. — Engedje meg, hogy bemutatkozzam. Basil Mostyn vagyok, szomszéd birtokos. Remélem, nem veszi rossz néven, hogy lóháton jöttem első látogatásomra. Tudom, hogy nem szokás, de...

— Mr. Mostyn — mondta Ker — én igazán nem sokat törődöm a forraságokkal. Miattam akár lóháton jöhet, akár a saját lábán, vagy tótágast állva is. Látom, hogy nagyszerűen lovagol. Kis hiba, hogy baj nem történt.

Basil nevetett.

— Igen, kis hiba — mondta és kezet szorított a házigazdával, aki odaintette a kertészlegényt, hogy vezesse az istállóba Mr. Mostyn lovát.

— Örülök a szerencsének — mondta Ker, amint bevezette a vendéget. — Mindig úgy hallottam, hogy az angolok merevek és szertartásosak kissé, de amióta itt vagyok, annyi kedves érdeklődésben van részem, hogy tévedésnek kell tartanom ezt a felgátsot.

— Remélem, sir, hogy nagyon meg fogja szeretni ezt a helyet — fogadkozott a fiatalember. — A rokonszenves emberekkel szemben nálunk sem merev és szertartásos senki. Külön-

ben Cicely Fraser nagybácsiját minden körülmények között szívesen fogadtuk volna — tette hozzá mosolyogva — még ha nem is lenne ilyen híres ember. És higgye el, mindenki nagyon örül, hogy Cicelynek végre nem kell egyedül élnie. Mi ketten egyébként már régi pajtások vagyunk.

— Ugy látszik, a környéken nagyon sok jó barátja van Cicelynek — mosolygott Ker. — Gyere csak, Cicely, megint egy régi ismerősöd van ittl!

Cicely azért jött be, mert beszélni akart a nagybátyjával. Mikor a vendégről hallott, meghökkenett kissé, de aztán megkönnyebbülten vette észre Basil Mostyn derült arcát és kezet nyújtott neki. Ker ránézett mindkettőjükre, aztán szépen, csendesen kiment.

— Cicely, kis pajtás, mi a baj? Felindultnak látszik — szólalt meg Mostyn fürkészve. (Folytatjuk.)

Apróhirdetések

Kendergvár komplett, műasztatokkal eladó. Uzemben megtekinthető. Cim a kiadóban. a-3054-f

Kohári utca 8 szám alatti ház, 4 szoba, mel lékkelhelyiségek, alsólakással eladó. a-3074-f

2x3 méteres boszniai tvilim, valamint 2 kisebb darab eladó. Megtekinthető: Juhász utca 41. a-3073-f

Borbélysegédet állandó munkára, azonnal felveszek. Bogdán Mihály borbélymester. Zombor. a-3075-f

Eladó egy négyvilku morzsoló, mely alkalmas napraforgó cséplésére is. Zombor Koczik Pál utca 10. a-3047-f

Telefonszámunk 2-07.